

Донецька обласна державна адміністрація
Департамент освіти і науки
Донецький обласний палац дитячої та юнацької творчості

ПОЗАШКІЛЬНА ОСВІТА: СУЧАСНІ ПІДХОДИ У ПЕДАГОГІЦІ

Соколенко Т. М.
завідувач методичного відділу ОПДЮТ,
кандидат педагогічних наук, доцент

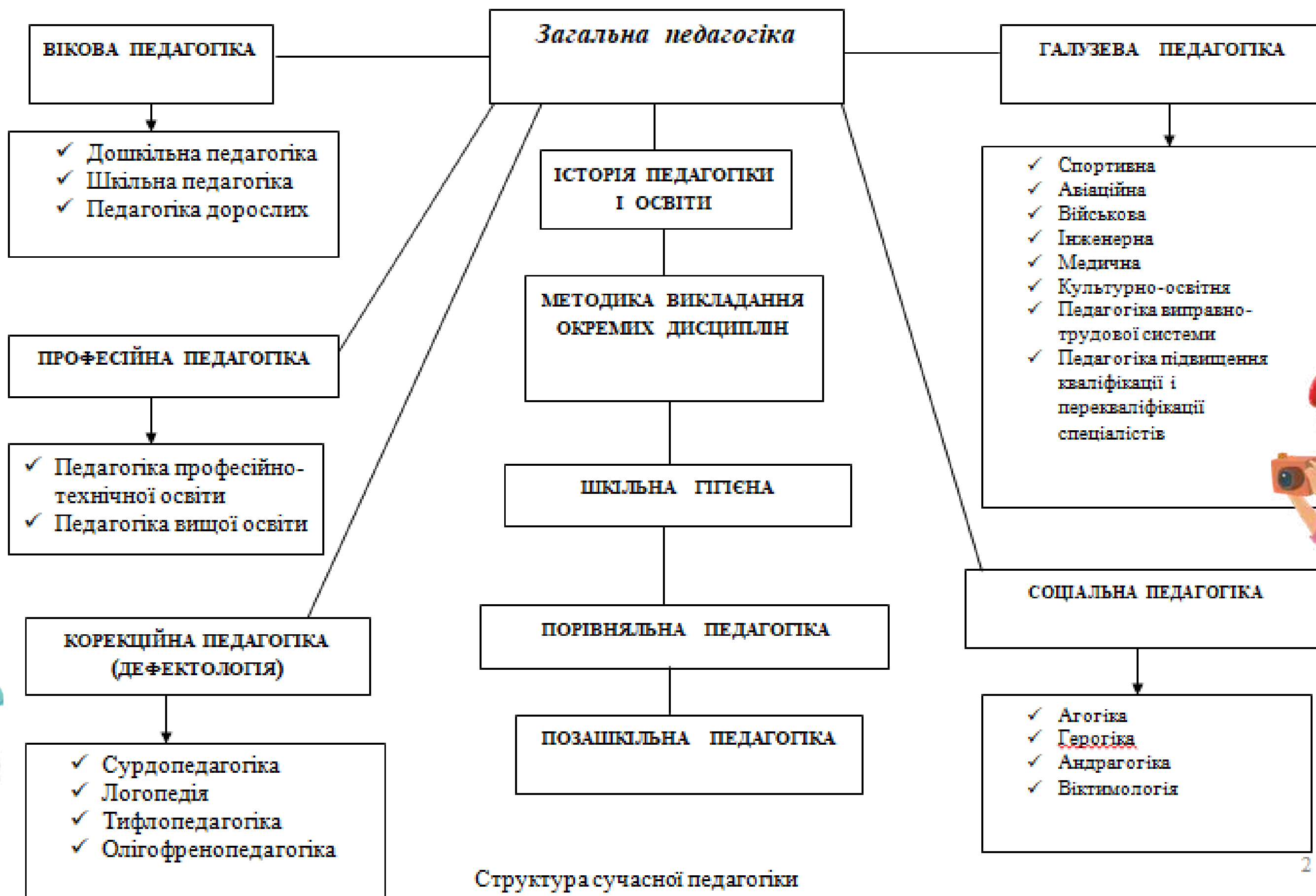
ПЕДАГОГІКА ЗАРОДЖУВАЛАСЬ У ТРИ ОСНОВНІ ЕТАПИ:

1. ПРАКТИЧНИЙ ЕТАП
(ВІД ДОІСТОРИЧНИХ ЧАСІВ);

2. ФІЛОСОФСЬКИЙ ЕТАП
(СТАРОДАВНЯ ГРЕЦІЯ ТА РИМ);

3. НАУКОВИЙ ЕТАП (НОВИЙ ЧАС):
ПЕДАГОГІКА СТАЛА НАУКОЮ ПРО
ВИХОВАННЯ І НАВЧАННЯ ДІТЕЙ.

ПОЗАШКІЛЬНА ПЕДАГОГІКА – наука про виховання творчістю

*Діти повинні жити
у світі краси, гри, казки, музики,
малюнка, фантазії, творчості
В. Сухомлинський*

ПОЗАШКІЛЬНА ПЕДАГОГІКА ПЕРЕДБАЧАЄ:

✓ ЗАЛУЧЕННЯ ДІТЕЙ ДО
РЕАЛЬНОЇ СПІВТВОРЧОСТІ

✓ ГАРМОНІЗАЦІЮ
СПІЛКУВАННЯ

✓ УСПІХ

✓ ЗДАТНІСТЬ ПОЧУВАТИ
СЕБЕ ВІЛЬНИМ

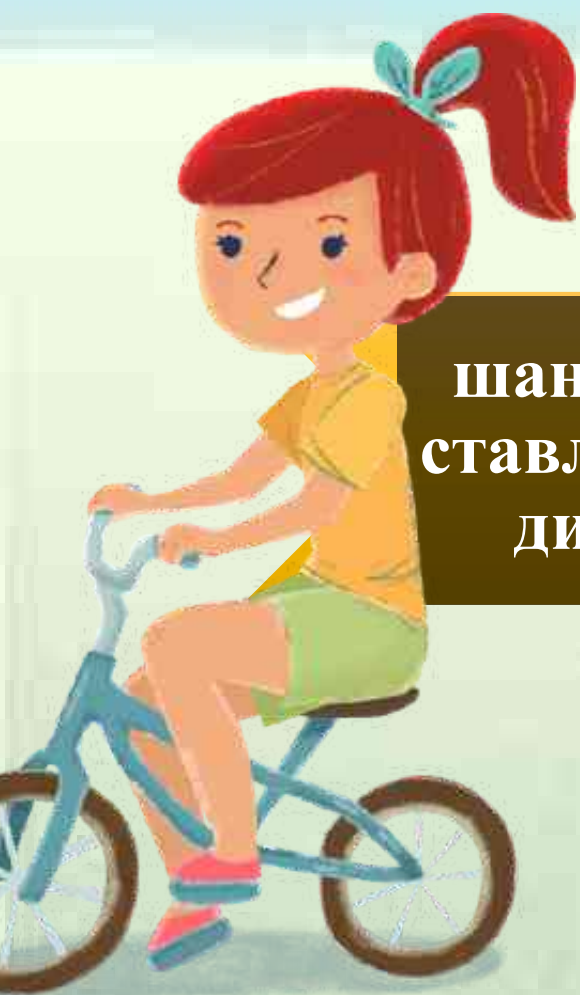
✓ МАТИ ПРАВО НА НЕВДАЧУ

**ПОЗАШКІЛЬНА ПЕДАГОГІКА
=
ІНДИВІДУАЛЬНО-ГУМАННИЙ
ПІДХІД ДО ДИТИНИ**

ГУМАНІСТИЧНА СУТНІСТЬ ПОЗАШКІЛЬНОЇ ПЕДАГОГІКИ:

шанобливе
ставлення до
дитини

згода і
зближення з
дитиною

розкриття
особистісної
самобутності

вихід з простору
вимушеного
навчального
спілкування

звеличення
особистості

ГОЛОВНА ОСОБЛИВІСТЬ ПОЗАШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

✓ у визнанні
самоцінності дитини

✓ у взаємоповазі та
взаємній зацікавленості

✓ у дружбі та
духовній спільності

✓ будується на взаємній
співтворчості педагогів і дітей

**ПОЗАШКІЛЬНА ПЕДАГОГІКА –
ЦЕ ПЕДАГОГІКА ВИХОВАННЯ ВІЛЬНОЇ ДИТИНИ,
ЯКА БУДУЄТЬСЯ НА ОСНОВІ ЗАКОНУ ТВОРЧОСТІ,
ГЛИБОКОМУ ПІЗНАННІ ДИТЯЧИХ ІНТЕРЕСІВ І ПОТРЕБ.**

ОСОБЛИВІ КАТЕГОРІЇ

ПОЗАШКІЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ ПРОЦЕС

ДОЗВІЛЛЄВЕ СЕРЕДОВИЩЕ

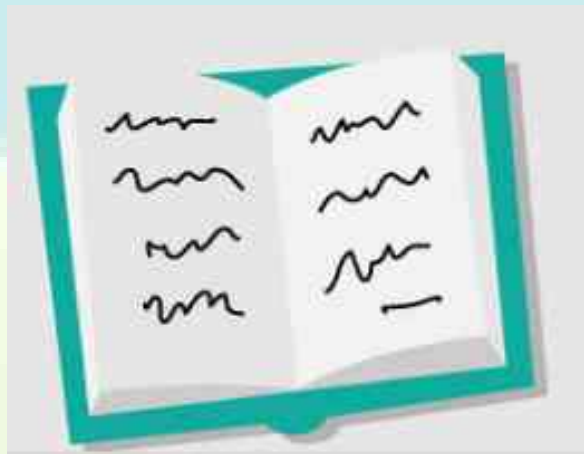
ВІЛЬНИЙ ВИБІР

САНОГЕНИЙ (ОЗДОРОВЧИЙ)
ОСОБИСТІСНИЙ ПЛХІЛ

СПІВТВОРЧІСТЬ

ВСЕБІЧНИЙ РОЗВИТОК

ПСИХОЛОГІЧНИЙ КОМФОРТ СПІЛКУВАННЯ

**Дитина – це сонце,
біля неї і повинна обертатися вся освіта
Джон Дьюї**

ПОЗАШКІЛЬНА ОСВІТА: СУЧАСНІ ПІДХОДИ У ПЕДАГОГІЦІ

Підхід у педагогіці – це визначення головних компонентів в освітньому процесі, вирішення яких дозволить досягати оптимальних результатів у навчанні, вихованні та розвитку суб'єктів учіння, і концентрація науково-педагогічних зусиль для їх реалізації.

Через підходи у педагогіці виокремлюють:

- гуманістична педагогіка;
- педагогіка співробітництва (партнерства);
- педагогіка ненасильства;
- інноваційна педагогіка;
- медіапедагогіка;
- інклюзивна педагогіка;
- порівняльна педагогіка;
- етнопедагогіка.

Креативна педагогіка — наука і мистецтво творчого навчання, що розвиває евристичне мислення, уяву та здібності створювати нові ідеї.

Педагогіка залученості – сучасний підхід до освіти, який перетворює вихованця з пасивного слухача на активного учасника процесу.

Педагогіка емпваерменту (наснаження) – це сучасний освітній підхід, що базується на розширенні прав, можливостей, самостійності та внутрішньої свободи дитини чи учня.

КРИТИЧНА ПЕДАГОГІКА – ОСВІТНЯ ФІЛОСОФІЯ,
ЩО ВЧИТЬ СТАВИТИ ПІД СУМНІВ СУСПІЛЬНІ
НОРМИ, ВЛАДУ ТА НЕРІВНІСТЬ.

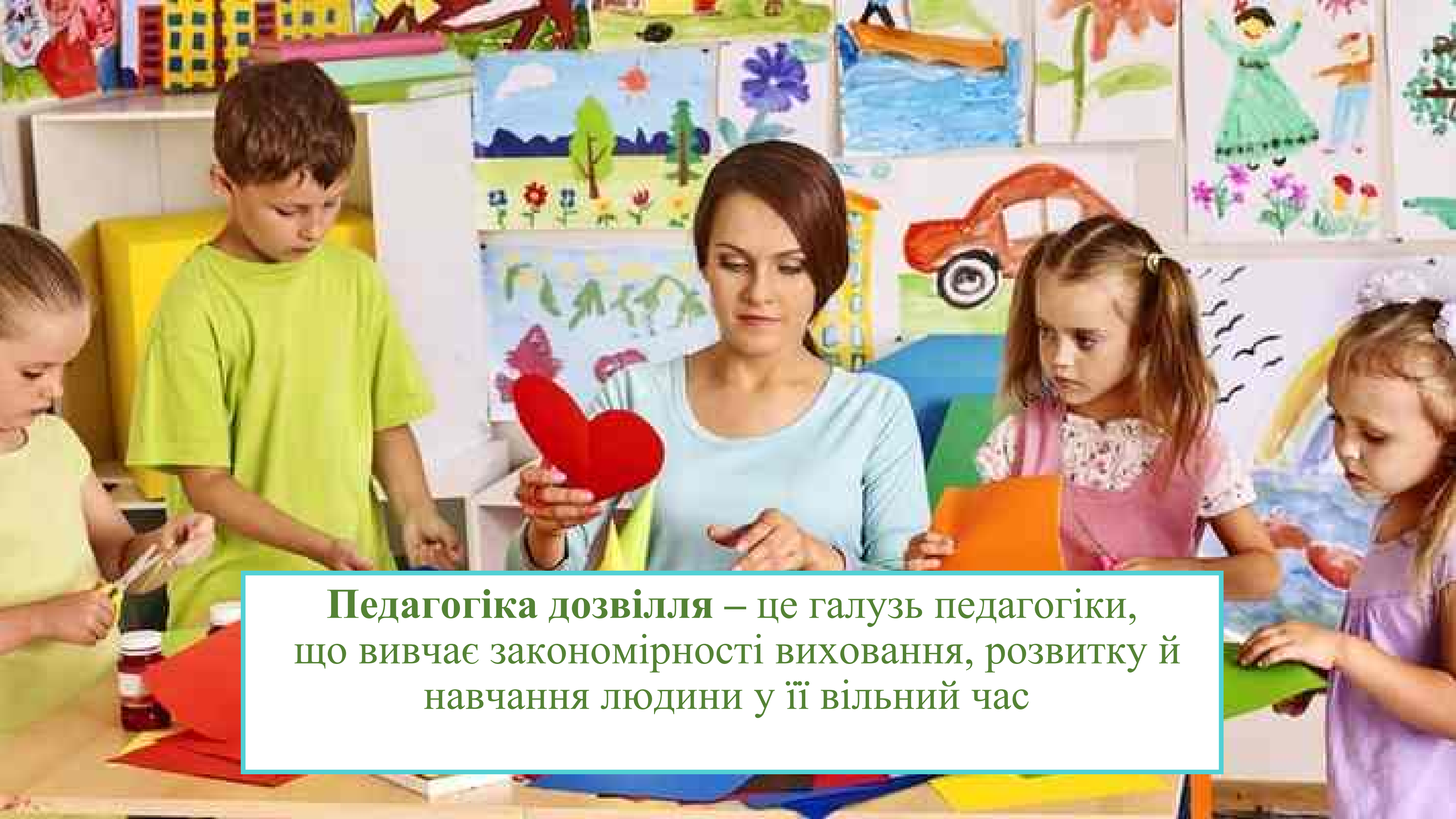

**ТРАНСФОРМАТИВНА ПЕДАГОГІКА
(ТРАНСФОРМАЦІЙНА)** – ЦЕ СУЧАСНИЙ ПІДХІД ДО
ОСВІТИ, ЯКИЙ СПРЯМОВАНИЙ НА ГЛИБОКУ ЗМІНУ
СВІТОГЛЯДУ, ПЕРЕКОНАНЬ ТА ПОВЕДІНКИ
ВИХОВАНЦЯ.

Артпедагогіка – це суміш педагогіки та мистецтва.
Вона використовує малювання, музику, театр і танець,
щоб навчати, виховувати та розвивати людину.

Мета – розкрити творчі сили та допомогти пізнати
світ.

A photograph of a classroom activity. A female teacher with dark hair, wearing a light blue shirt, is seated at a table and holding a large red heart-shaped cutout. She is looking down at it. Four children are gathered around the table. To the left, a young boy in a bright green t-shirt is looking down at his work. Next to him, a girl in a pink dress with a white lace collar is holding an orange sheet of paper. To the right, another girl in a purple dress is working on a green sheet. On the far left, a young child in a yellow shirt is partially visible, also working. The table is covered with various craft supplies, including jars of paint and pieces of colored paper. The background is a wall covered with numerous colorful children's drawings, including landscapes, flowers, and a car. The scene is brightly lit and colorful.

**Педагогіка дозвілля – це галузь педагогіки,
що вивчає закономірності виховання, розвитку й
навчання людини у її вільний час**

Івент-педагогіка – це сучасний підхід до навчання та виховання, який перетворює звичні заняття чи заходи на яскраві події (івенти).

Вона використовує методи організації подій для сильної мотивації, емоційного залучення та легкого засвоєння нових знань.

**Культурно-підтримуюча педагогіка
(культурно відповідальна та стійка) – це
сучасний освітній підхід, який не лише
враховує, а й активно зберігає, розвиває та
підтримує мовну, літературну й культурну
різноманітність вихованців**

Травмопедагогіка (травмоінформована) – це підхід у навчанні та вихованні, що враховує вплив стресу та психологічних травм на дитину.

Її мета – не лікувати, а **створити безпечне середовище**, стабілізувати емоційний стан, допомогти вчитися та відновити відчуття довіри і контролю.

Педагогіка стійкості – це сучасний освітній підхід, спрямований на збереження емоційної, психологічної та соціальної рівноваги учасників освітнього процесу в умовах криз, стресу чи війни. Вона фокусується на створенні безпечного простору, розвитку гнучкості, емпатії, взаємопідтримки.